

Elijo darbas – atgaila, reformacija ir atkūrimas

***„Štai, aš jums siųsiu pranašą Eliją prieš ateinant
didingą ir baisų Viešpaties dieną. Jis sugrąžins
tėvų širdis vaikams, o vaikų širdis tėvams, kad
aš neatėčiau ir neprakeikčiau žemės.“
Malachijo 4:5,6***

Išraiška „didžioji ir baisi Viešpaties diena“ Biblijoje vartojama apibūdinti laiką, kai Dievas nebelaus žmonijai toliau gyventi savanaudiškai ir nuodėmingai, nesikišdamas į jos gyvenimą. Pranašai taip pat kalba apie šį laikotarpį kaip apie „Viešpaties keršto dieną“ ir „debesų ir tiršto tamsos dieną“. (Izaijas 34:8; Joelis 2:2). Jėzus, cituodamas Danieliaus 12:1, apibūdina tai kaip „didžiojo suspaudimo“ laiką. Mato 24:21,22

Šios „didžiosios ir baisios Viešpaties dienos“ prototipas ištiko Izraelio tautą, kai ją ištiko pražūtingos bėdos po to, kai ji nacionaliniu mastu atmetė Jėzų, savo Mesiją. Kelis šimtus metų po to, kai Malachijas, paskutinis Senojo Testamento pranašas, perdavė savo žinią žydų tautai, nebuvo jokių ypatingų požymių, kad Dievas ypač kreiptų

dėmesį į tautos nuklydimus, kol nepasirodė Jonas Krikštytojas, o po jo – Jėzus.

Per šių dviejų Dievo tarnų tarnystę Izraelis buvo pakviestas atgailauti ir pasikeisti, bet šis kvietimas buvo išgirstas tik keleto žmonių (Jono 1:6-12). Jonas Krikštytojas pranašavo, kad dėl to, jog tauta neatsiliepė į šį kvietimą atgailauti ir priimti savo Mesiją, ją ištiks baisi nelaimė.

Kreipdamasis ypač į raštininkus, fariziejus ir sadukiejus, Jonas sakė: „Jūs, angelių palikuonys! Kas jus įspėjo bėgti nuo artėjančio pykčio? Duokite atgailos vaisių. Ir nemanykite, kad galite sau sakyti: „Mes turime Abraomą savo tėvu“. Aš jums sakau, kad iš šių akmenų Dievas gali pakelti Abraomui vaikus. Kirvis jau prie medžio šaknų, ir kiekvienas medis, kuris neduoda gerų vaisių, bus nukirstas ir įmestas į ugnį. Aš krikštiju jus vandeniui atgailai. Bet po manęs ateis tas, kuris yra galingesnis už mane, kurio sandalų aš nesu vertas nešti. Jis krikštys jus Šventąja Dvasia ir ugnimi.“ Mato 3:7-11

Taip pranašišškai aprašoma „didžioji ir baisi Viešpaties diena“, kurią Izraelis patyrė 70-73 m. po Kr. Ji ištiko tautą kaip Dievo nepasitenkinimo dėl žmonių nuodėmių ir stabmeldystės, dėl kurių jie neatgailavo, netgi kai jiems buvo suteikta paskutinė ir galutinė galimybė, išraiška. Tokiu būdu pasireiškęs Dievo kerštas baigėsi tautos sunaikinimu ir žydų

tautos išsibarstymu po visą pasaulį, kuris truko beveik du tūkstančius metų.

Tačiau Izraelio nelaimės diena yra niekis, palyginti su didesniu suspaudimu, kuris buvo pranašautas Evangelijos amžiaus pabaigai – „tokiu suspaudimu, kokio nebuvo nuo tautos susikūrimo“ ir kuris ištiks visą pasaulį (Danieliaus 12:1). Apskritai, šis didesnis Dievo keršto pasireiškimas yra dėl nesuvaldyto tautų, politinių ir religinių lyderių bei visuomenės savanaudiškumo. Jie nesilaikė Biblijoje išdėstytų teismo principų, taip pat nesilaikė Jėzaus, kuris skelbė ir gyveno pagal meilės įstatymą, mokymų ir pavyzdžio. Mato 22:37-40; Jono 13:34,35

Atvirkščiai, daugelis žmonių ir jų lyderiai skatino karus, revoliucijas ir visų rūšių ginkluotus konfliktus bei juose dalyvavo. Dauguma garbino savo daugybę stabų, o ne Dievą. Iš tiesų, daugelį amžių atrodė, kad Dievas nekreipia dėmesio. Tačiau pagaliau atėjo laikas Jam veikti, įsikišti į žmonių reikalus, ir rezultatas yra „sunkus laikas“, „didysis ir baisus Viešpaties diena“.

Mūsų tekstas skelbia, kad prieš „Viešpaties dieną“ bus pasiųstas pranašas Elisas, kuris bandys atlikti reformą. Kiekvienas pamaldus izraelitas laukė pažadėtojo Mesijo atėjimo ir dieviškosios vyriausybės, kurią, kaip pranašavo pranašai, jis įsteigs žemėje. Tačiau čia, atrodo, buvo dar viena

svarbi asmenybė, „pranašas“, kuris taip pat turėjo ateiti ir atlikti didelį reformavimo darbą prieš „didžiąją ir baisią Viešpaties dieną“.

Izraelitai suprato, kad buvo dar viena asmenybė, apie kurią buvo pažadėta Mozės raštuose. Deuteronomijos 18:15-18, dieviškojo įkvėpimo vedamas, Mozė kalba apie „Pranašą, ... panašų į mane“, kuris duos žmonėms tai, ko jie troško Horebe, tai yra, kad Dievas nustotų jiems „kalbėti“, kad jie galėtų gyventi. Izraelitai šį didįjį žmogų vadindavo „tuo pranašu“.

Taigi, kai Jonas Krikštytojas pradėjo savo tarnystę, žydai pasiuntė kunigus ir levitus jo paklausti, kas jis yra. Jonas as paneigė, kad jis yra „Kristus“, Mesijas. Tada šie pasiuntiniai paklausė: „Ar tu esi Elijas?“ – turėdami omenyje Malachijo pranašystę. Jono tiesus atsakymas į šį klausimą buvo: „Aš ne“. Tada pasiuntiniai paklausė: „Ar tu esi tas pranašas?“ Jis atsakė: „Ne.“ Jono 1:19-21

Tačiau, kiek tai susiję su Jono Krikštytojo buvimu pranašautuoju Eliju, jo neigiamas atsakymas kunigams ir levitams visiškai neišsprendė klausimo. Angelas, kuris pranašavo Jono gimimą, sakė: „Jis daugelį Izraelio vaikų sugrąžins prie Viešpaties, savo Dievo. Jis eis pirma jo [Jėzaus, Dievo Sūnaus] Elijo [graikiškai – Elijas] dvasia ir galia, kad atvertų tėvų

širdis vaikams ir nepaklusniųjų širdis teisiesiems, kad parengtų tautą Viešpačiui.“ Luko 1:16,17

Ši pranašystė aiškiai nenurodo, kad Jonas Krikštytojas yra pranašautas Elijas. Ji tiesiog teigia, kad jis vykdys savo tarnystę Elijo „dvasia ir galia“. Pranašas Elijas buvo bebaimis ir drąsus vykdydamas savo reformų darbą Izraelyje, ir būtent ta pačia dvasia ir galia Jonas ragino tautą atgailauti. Daugeliu atžvilgių Jono darbas buvo panašus į Elijo, o jo drąsus elgesys buvo identiškas.

Kalbėdamas apie Joną Krikštytoją, Jėzus sakė miniai: „Jei norite priimti tai, ką sakau, jis yra Elijas, apie kurį pranašai sakė, kad jis ateis...“ (Mato 11:14). Čia vėl turime sąlyginį Jono identifikavimą – „Jei norite priimti tai, ką sakau“. Jėzus turėjo omenyje, kad tiems, kuriuos pasiekė ir pakeitė Jono tarnystė, jis buvo pažadėtasis Elijas. Tai rodo, kad Malachijo pranašystėje aprašytas reformos darbas yra raktas į jos supratimą, o ne konkretus asmuo ar asmenys, kurie galėtų atlikti ar imtis atlikti tą darbą.

Mes sąmoningai naudojame frazę „įsipareigoti atlikti“, nes pati pranašystė numato pradinio nesėkmės galimybę ir paaiškina, kokios būtų nesėkmės pasekmės – „kad aš neatėčiau ir neprakeikčiau žemės“. (Malachijo 4:6). Kitaip tariant, jei reformos darbas, apibūdinamas kaip vaikų širdžių atgręžimas į tėvus ir tėvų širdžių atgręžimas į vaikus,

žlugtų, tada žemę ištiktų didžiulė prakeikimo bausmė, tariamai kaip bausmė tiems, kurie nepaisė reformatoriaus žinios.

Tai iliustruoja Jono Krikštytojo ir jo tarnystės Izraelyje atvejis. Daugelis paklausė jo raginimo atgailauti ir dėl to buvo palaiminti. Tačiau didžioji tautos dalis to nepadarė. Nepaklausę Jono žinios, jie nebuvo pasirengę priimti Jėzų kaip savo Mesiją () ir buvo pasiryžę jį nukryžiuoti. Dievo plano įgyvendinimo metu tai atvedė tautą į nelaimę. Per vos keturiasdešimt metų, įskaitant kai kuriuos iš tų, kurie atmetė Joną ir reikalavo nukryžiuoti Jėzų, išsipildė pranašauta bausmė. Tai buvo jų šventyklos ir Jeruzalės miesto sunaikinimas, o vėliau žydų išsibastymas po visą žemę. Luko 19:41-44; 23:20-23; Mato 23:27,38; 24:1,2

Tęsiamas raginimas atgailauti

Kadangi, kaip paaiškino Jėzus, Jonas Krikštytojas buvo pranašautas Elijas tiems, kurie galėjo tai priimti, o ne tiems, kurie nereagavo į jo žinią, akivaizdu, kad negalime tinkamai ieškoti Malachijo pranašystės išsipildymo viename asmenyje ir per jį. Priešingai, vardas „Elijas“ pranašystėje naudojamas tik kaip simbolis, reiškiantis darbą, panašų į tą, kurį atliko pirmasis Elijas. Tai buvo reformos darbas, raginantis

atgailauti, kuriuo Izraelio tauta buvo kviečiama grįžti prie savo Dievo ir pripažinti jo suverenumą tautoje.

Taigi, pranašautas Elijo darbas būtų raginimas tautai atgailauti, reformuoti ir pripažinti, kad „dangaus karalystė“ yra arti. (Mato 3:1,2). Jonas Krikštytojas pradėjo tokį darbą, bet jis jokių būdu nesibaigė su juo. Mato 4:17 rašoma: „Nuo to laiko [po Jono tarnystės] Jėzus pradėjo pamokslauti ir sakyti: „Atgailaukite, nes dangaus karalystė yra arti.“ Tai buvo ta pati žinia, kurią anksčiau skelbė Jonas.

Morkaus 6:12 skaitome, kad kai Jėzaus mokiniai išėjo į tarnystę, jie „skelbė, kad žmonės turi atgailauti“. Po to, kai Šventoji Dvasia nusileido ant bažnyčios per Sekmines, raginimas atgailauti vis dar buvo skelbiamas. Savo pamoksle Sekminių dieną Petras sakė savo klausytojams: „Atgailaukite ir būkite pakrikštyti“ (Apostolų darbų 2:38). Vėlesniame pamoksle jis sakė: „Atgailaukite ir atsiverstykite“ (Apostolų darbų 3:19). Savo pamoksle Marso kalne Paulius sakė, kad dabar Viešpats „įsako visiems žmonėms atgailauti“ (Apostolų darbų 2:38). Vėlesniame pamoksle jis sakė: „Atgailaukite ir atsiverstykite“ (Apostol (Apd 2, 38). Vėlesnėje kalboje jis sakė: „Atgailaukite... ir atsiverstykite“ (Apd 3, 19). Savo pamoksle Areopage Paulius sakė, kad dabar Viešpats „įsako visiems žmonėms visur atgailauti“ Paaiškindamas savo tarnystę karaliui Agripai, Paulius sakė, kad jis „pirmiausia skelbė

Damaske, tada Jeruzalėje ir visoje Judėjoje, taip pat pagonims, kad visi turi atgailauti už savo nuodėmes, atsiversti į Dievą ir savo gerais darbais įrodyti, kad pasikeitė“ (Apaštalu darbų 26:20).

Iš šių Rašto vietų matyti, kad raginimas atgailauti tęsėsi nuo Jono Krikštytojo, Jėzaus, dvylikos apaštalu, taip pat jo pasekėjų per visus amžius nuo Sekminių, kurie visi dalyvavo jame. Tai buvo išpranašautas Elijo darbas. Po savo prisikėlimo Jėzus įpareigojo savo „ “ mokinius eiti pas visas tautas ir skelbti Evangeliją. (Mato 28:19; Luko 24:46-48). Tai aiškiai reiškia, kad atgailos ir atsinaujinimo žinia turėjo būti tęsiama per Viešpaties ištikimų pasekėjų, „mažosios kaimenės“, tarnystę (Luko 12:32). Taigi pranašystė, kad Elisas ateis prieš „didį ir baisų Viešpaties dieną“, ir toliau išsipildo. Tai ypač akivaizdu šiais laikais, nes Kristaus pasekėjai plačiai liudija, kad „dangaus karalystė“ yra arti ir kad netrukus jos palaiminimai pradės tekėti „visoms žemės tautoms“. Pradžios 12:3; 22:18; Apaštalu darbų 3:25,26; Galatams 3:8

Pasaulis dar neatsivertęs

Nepaisant to, per visą amžių ir dabar pasaulis apskritai neatsižvelgė į Elijo atgailos ir reformų žinią, kaip Izraelis neatsižvelgė į Joną Krikštytoją. Vietoj to, pasaulis toliau gyveno savo nuodėmingu,

savanaudišku gyvenimu, nepaisydamas „prakeikimo“, kurį neišvengiamai atneš visoms tautoms nevaržomas žmogiškasis savanaudiškumas. Taigi, kaip prakeikimas ištiko Izraelį dėl to, kad jis neatgailavo Jėzaus pirmojo atėjimo metu, taip ir dabartinis neatgailaujantis pasaulis Kristaus antrojo atėjimo metu yra kančios ir vargo apimtas.

Pasaulis dar nėra atsivertęs į Evangeliją. Tamsybė vis dar apgaubia žemę, o „didžiulė tamsybė – tautas“ (Izaijo 60:2). Tačiau tai nereiškia, kad pasaulis niekada neatsivers ir kad pranašautas Elijo darbas niekada nebus sėkmingas. Dievo išmintis iš anksto nusprendė, kad žmonijai bus būtina išgyventi didžiojo vargo „prakeikimą“, kad suprastų, jog tik teisus ateinančios Mesijo karalystės valdymas gali sėkmingai įgyvendinti dievišką valią „žemėje, kaip ir danguje“ (Mato 6:10). (Mato 6:10). Dabar, kai matome, kaip šis principas išsipildo, ir stebime, kaip pasaulį ištinka pranašautas „prakeikimas“, mes su pasitikėjimu laukiame Mesijo šlovingos karalystės įkūrimo. Jo karalystė apšvies pasaulį ir privers žmones sakyti: „Tai yra mūsų Dievas, kurio mes laukėme, ... mes džiaugsimės ir linksminsimės jo išgelbėjimu.“ Izaijas 25:9

Karalystės vizija

Petrą, Jokūbą ir Joną apšvietusiame Transfigūracijos regėjime randame dar vieną pranašysčių simbolizmo paaiškinimą ir patvirtinimą (Mato 17:1-13). Ankstesnio skyriaus paskutinėje eilutėje Jėzus sakė: „Čia stovi kai kurie, kurie nemirs, kol pamatys Žmogaus Sūnų, ateinantį savo karalystėje“ (Mato 16:28). (Mato 16:28). Tada kitoje eilutėje, pirmojoje Mato 17 skyriuje, skaitome: „Po šešių dienų Jėzus paėmė Petrą ir du brolius, Jokūbą ir Joną, ir nuvedė juos į aukštą kalną, kad būtų vieni.“ Tai buvo Transfigūracijos kalnas.

Kai Jėzus pasakė, kad kai kurie iš jų nepatirs mirties, kol pamatys Jį Jo karalystėje, jis akivaizdžiai turėjo omenyje, kad jiems bus suteikta karalystės vizija, kurią trys iš jų gavo vos po šešių dienų. Taip suprato Petras, nes savo antrojo laiško pirmoje dalyje jis kalba apie gausų įėjimą į „mūsų Viešpaties ir Gelbėtojo Jėzaus Kristaus karalystę“ (11 eilutė). Tada, kalbėdamas apie šią šlovingą viltį, jis po kelių eilučių priduria: „Mes nesekėme gudriai sugalvotų pasakų, kai jums skelbėme mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus galią ir atėjimą [graikų kalba: buvimą], bet buvome jo didybės liudininkai. Jis gavo iš Dievo Tėvo garbę ir šlovę, kai iš didingos šlovės jam pasigirdo toks balsas: „Tai yra mano mylimasis Sūnus, kuriuo aš gėriuosiu. Ir šį balsą, kuris pasigirdo iš dangaus,

mes girdėjome, kai buvome su juo šventojoje kalnoje.“ 2 Petro 1:16-18

Aišku, kad Petras, Jokūbas ir Jonas gavo Kristaus karalystės viziją, ir svarbu, kad šioje vizijoje jie matė Mozę ir Eliją su Jėzumi. (Mato 17:3). Tai buvo Viešpaties būdas pasakyti, kad pranašystės apie Eliją ir „tą pranašą“, kuris turėjo būti „panašus į Mozę“, išsipildys tikrai ir visiškai Mesijo karalystėje. Kitos Rašto vietos atskleidžia, kad tai yra Dievo planas.

Kai Petras, įkvėptas šio karalystės regėjimo, sakė savo žinomą pamokslą apie „visų dalykų atstatymo [graikų kalba: atkūrimo] laikus“, pridėdamas, kad apie tai kalbėjo „visų Dievo šventųjų pranašų lūpos nuo pasaulio pradžios“, jis kaip vieną iš įrodymų citavo Viešpaties pažadą pakelti didį pranašą, panašų į Mozę. (Apaštalų darbai 3:20-22). Taigi Petras suprato, kad pranašystė, užrašyta Pakartoto Įstatymo 18:15-18, išsipildys „visų dalykų atstatymo laikais“.

Ant Transfigūracijos kalno Jėzus pasakė, kad Elijas „tikrai ateis ir atstatys viską“ (Mato 17:11). Šiuo teiginiu Jėzus nurodo galutinį Elijo darbo įvykdymą jo karalystės valdymo metu ir jo teikiamas palaimas visoms žemės šeimoms.

Per Joną Krikštytoją šis darbas buvo pradėtas, bet jis buvo atmestas daugumos. Tada Jėzus buvo atmestas ir nužudytas. Šis darbas tęsiasi per visą dabartinį amžių nuo Sekminių, bet tie, kurie skelbia šią žinią, taip pat daugiausia buvo atmesti ir persekiojami. Tik tada, kai Kristaus karalystė bus įkurta galioje ir šlovėje, kaip tai vaizdžiai pavaizduota Transfigūracijos vizijoje, bus galutinai įvykdytas pranašautas Elijo darbas. Tada Dievo įsakymai bus atkurti žemėje, ir kai visa žmonija, išlaisvinta iš Adomo pasmerkimo, bus pažadinta iš mirties miego ir gaus galimybę būti atkurta iki žmogiškosios tobulumo ir gyventi amžinai atkurtoje žemėje. Jono 5:28,29; Romiečiams 5:18,19; 1 Korintiečiams 15:21,22

Dvi karalystės fazės

Iš kito požiūrio taško buvo tinkama, kad Mozė ir Elisas būtų parodyti kartu su Jėzumi tame nuostabiame karalystės regėjime. Mozė, kaip įstatymų leidėjas ir pranašas, ir Elisas, kaip Izraelio reformatorius, yra tinkami simboliai visų senovės ištikimų Dievo tarnų. Visi šie tikėjimo didvyriai buvo Dievo atstovai laikotarpiu prieš Kristaus pirmąjį atėjimą. Jie gynė dieviškojo teisumo principus nuodėmingame pasaulyje, kentėdami ir mirgdami dėl teisumo. Tačiau pasaulis daugiausia nebuvo sužavėtas jų buvimu ir tarnyste. Hebrajams 11:1-40

Tačiau karalystėje viskas bus kitaip. Ši senovės ištikimų Dievo tarnų karta bus prikelta iš mirusiųjų ir taps dieviškojo Kristaus žmogiškaisiais atstovais „ (žemės karalystėje) karalystės žemiškojoje fazėje. Tada jie bus apdovanoti matydami, kaip tai, už ką jie kovojo, triumfuoja žemėje. Per „to pranašo“, Jėzaus, didesnio už Mozę, autoritetą ir galią, jie matys, kaip Viešpaties pažinimas užpildys žemę „kaip vandenys dengia jūrą“. (Izaijas 11:9; Habakukas 2:14). Tada teisieji nebus persekiojami. Kita vertus, „Jis pašalins savo [Dievo] tautos panieką“ (Izaijas 25:8).

Dievas panaudojo Eliją ir jo reformų darbą kaip simbolį, kviečiantį atgailauti ir priimti naują žemės Karalių – Kristų. Taigi galime teisingai manyti, kad Elijas simbolizuoja Kristaus darbą, kartu su ištikimaisiais, nugalėjusiais „mažąją kaimenę“ per visą Evangelijos amžių, prieš jų mirtį. Per pastaruosius du tūkstančius metų nuolatinis atgailos ir reformos skelbimas pasauliui dar nepasuko „tėvų širdžių į vaikus, o vaikų širdžių į tėvus“. Tikrasis šio darbo įvykdymas laukia Kristaus karalystės įkūrimo galioje ir didžioje šlovėje. Kaip gražiai tai parodo Elijo pasirodymas su Jėzumi toje karalystės vizijoje.

Unikalūs pirminio Elijo patirtis buvo tai, kad jo tarnystės pabaigoje jis buvo paimtas iš žemės. Nors jis iš tikrųjų nenukeliavo į dangų, jo patirtis aiškiai rodo ir simbolizuoja tai, kad didesnė Elijo klasė, įrodžiusi savo ištikimybę liudydama Evangeliją

nepaisydama kainos, yra išaukštinta į dangaus šlovę prisikėlime, kad dalyvautų su Jėzumi jo šlovingos karalystės dvasiniame etape. Rom 8:16,17; 2 Timotiejui 2:11,12; Apreiškimas 20:6

Transfigūracijos vizijoje matome nuostabų Mesijo karalystės žemiškųjų ir dvasinių etapų vaizdą, kurioje pats Jėzus bus aukščiausiasis Vadovas ir Valdovas, „Karalių Karalius ir Viešpačių Viešpats“ (Apreiškimo 19:16). (Apreiškimo 19:16). Būtent per šią karalystę Elijo darbas – pasaulio susitaikinimas su Dievu – bus galutinai ir amžinai užbaigtas. Užbaigus šį darbą, po tūkstantmetės Kristaus karaliavimo, karalystė bus perduota Dangiškajam Tėvui, kad jis būtų „viskas visame kame“. Apreiškimo 20:6-15; 1 Korintiečiams 15:25-28